

28.1.2026

768/00.00.01.00.02/2026
#2053775

Ruokavirasto
Aulis Kuusela
Erityisasiantuntija
aulis.kuusela@ruokavirasto.fi
p.0400-933647

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen 06.02.2026
Asia: E 104/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Maatalouden sukupolvenvaihdosstrategia

MAATALOUDEN SUKUPOLVENVAIHDOSSTRATEGIA

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Ruokaviraston asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa maatalouden sukupolvenvaihdosstrategiasta.

Ruokavirasto pitää hyvänä maatalouden sukupolvenvaihdosstrategiaa. Ruokavirasto kuitenkin huomauttaa, että suurimmat ongelmat uusien nuorien viljelijöiden alalle saamiseen on maatalouden yleinen kannattavuus, työn sitovuus, ja alan pääomavaltaisuus. Heikkoon kannattavuuteen ja tuleviin investointimahdollisuuksiin oleellisesti vaikuttaa maatilojen kauppahinnat sukupolvenvaihdosta tehtäessä. Suomessa maatilojen ostohinnat ovat korkealla tasolla verrattuna maatalon tuottoarvoon. Ongelmaan ratkaisuna on tilanpidon aloittaminen vuokraamalla tai vaiheittaisella tilanpidon aloittamisella. Usein maatila hankitaan vanhemmilta ja tällöin on mahdollista hankkia esimerkiksi puolet maatilasta ja jatkaa toimintaa maatilalla yhdessä vanhempien kanssa. Tämän jälkeen toimintaa jatketaan maatalousyhtymänä. Jatkaja voi hankkia lopun maatilasta vaikkapa silloin kun vanhemmat jäävät vanhuuseläkkeelle. Näin saadaan jaettua maatalon hankinnasta tulevia kustannuksia pidemmälle aikavälille. Näin menetellen jatkaja pystyy paremmin aloittamaan tuotannon laajentamiseen tähtääviä investointeja heti tilanpidon aloittamisen jälkeen. On tärkeää, että myös jatkossa on tällaisia vaiheittaisia sukupolvenvaihdoksia mahdollista tukea nuoren viljelijän aloitustuella.

Työmäärän vähentämiseen ja vapaa-ajan lisäämiseen maataloilla ratkaisuna voivat olla esimerkiksi hyvät lomituspalvelut, maatalon koneellistaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto. Koneellistaminen ja uuden teknologian käyttöönotto ei kuitenkaan saisi lisätä maatalon kustannuksia ja velkamäärä pitäisi pysyä kohtuullisena. Maatilojen

pääomavaltaisuus varsinkin kotieläintiloilla voi myös vaikuttaa siihen, että luottolaitosten rahoitusten saaminen voi vaikeutua. Tästä syystä on erittäin tärkeää, että valtiontakauksien myöntämistä voidaan jatkaa sekä tilanpidon aloittamisen että investointien osalta.

Myös verotusta keventämällä sukupolvenvaihdostilanteissa voitaisiin pidemmällä aikavälillä saavuttaa maatilojen kauppahintojen laskua. Esimerkiksi lahjaveron poisto tai verotusarvojen alentaminen sukupolvenvaihdoksissa voisivat alentaa kauppahintoja. Tällä hetkellä varainsiirtoverovapautta pelkän aloitusavustuksen hakijalla ei ole mahdollista saada. Varainsiirtoverolainsäädäntöä pitäisikin muuttaa niin, että kaikki viljelijät, jotka saavat aloitusavustuksen voisivat saada myös kiinteän maatalousomaisuuden hankintaan tilanpidon aloittamisen yhteydessä varainsiirtoverovapauden. Myös myöhemmin lisämaan hankinnan osalta nuorille viljelijöille olisi hyvä vastaava verovapaus saada.